

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) sprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 89.

V Ljubljani, v soboto 18. aprila 1896.

Letnik XXIV.

Mestne volitve v Ljubljani.

Prihodnji teden se vrše dopolnilne volitve v mestni zastop ljubljanski. Katoliško narodna stranka za te volitve letos ne postavi nobenih svojih kandidatov, prepušča pa svojim somišljenikom volilecem glede volitve proste roke. Razmere, ki sedaj vladajo v Ljubljani, nam ne dajejo upanja, da bi naša stranka že letos prodrila s svojimi kandidati. Pred očmi namreč moramo imeti, da bodo letos „Narodovci“ in nemški liberalci skupno postopali pri volitvah. Zveza „Narodovcev“ z nemškimi liberalci v deželnem zboru vpliva v tem smislu tudi na dopolnilne volitve v mestni zastop ljubljanski. Nadalje ima mestni magistrat še nad 60.000 gld. denarja za poškodovane po potresu na razpolago, ki se upravlja danes razdeljuje med barjane. Zakaj se denar deli ravno pred volitvami, to ni težko uganiti.

Vkljub temu pa smo opazili vzlasti zadnje tedne med ljubljanskimi meščani in obrtniki veliko nezadovoljnost glede gospodarstva v ljubljanski mestni hiši, posebno odkar je mestni odbornik dr. Gregorič tudi javno pojasnil, kako liberalna gospoda na magistratu vodi mestno upravo.

Vsled tega so se mnogi meščani in obrtniki razgovarjali med seboj, ali bi vendar le ne kazalo, že letos udeležiti se občinskih volitev. Za te razgovore je tudi „Narod“ zvedel po svojih detektivih ter napovedal, da imena teh obrtnih in meščanskih kandidatov in seveda podtikal naši stranki, da si hoče letos pomagati s tem manevrom; „Narod“ je celo zvedel, da sta dr. Gregorič in dr. Krek pripravljena dati denar za ta namen. Vse to je porabil „Narod“, da je plašil ljubljanske volilce s „klerikalnim strašilom“, ker vé, da se mu na te limanice vedno vsede največ „zavednih“ volilcev ljubljanskih.

Jako značilno za „Narodovo“ gospodujočo stranko na ljubljanskem „rotovžu“ je pa, da je z največjo težavo dobila potrebno število kandidatov. — Zaporedoma so se jim odpovedali gg. Lenče, Hafner, vitez Zitterer in inženir Klinar. Za vladajočo stranko, pred katero tako beže kandidati, je to zelo karakteristično in dokaz, kako daleč že sega nezadovoljnost s sedanjimi razmerami v ljubljanski mestni hiši. — Ne moremo si kaj, da ne bi tukaj očitno obžalovali, da je vodstvo naše stranke zadnja leta preveč zanemarjalo dolžnost organizacije v Ljubljani. Iz zadnjih preje omenjenih pojavov se vidi, da so za organizacijo naše stranke v Ljubljani zelo ugodna tla. Nadejamo se torej, da se zamujeno popravi v prihodnje z neumornim delovanjem in pojasnjevanjem dejanskih razmer v Ljubljani, da bo mogoče naši stranki, dobro organizovani stopiti v volilno borbo tudi v glavnem mestu.

Državni zbor.

Dunaj, 17. aprila.

Pričetkom seje poslanec Elm in tovariši interpelirajo naučnega ministra zaradi preziranja češkega jezika pri razpisih konkurzov pri okr. šolskem svetu v Brnu.

Na to zbornica nadaljuje nadrobno debato glede preskrbnin državnih uradnikov in služabnikov. V obravnavi sta §§ 5 in 7 (pokojsnine vdov).

Poročevalec manjšine, dr. Menger, odgovarja finančnemu ministru, da najvišji uradniki ne dobivajo aktivitetnih, ampak funkcijske doklade za reprezentacijo. Zato bi bilo pravičnejše, da se pri pokojninah vdov nižjih uradnikov vštejejo aktivitetne doklade. Vdovske pokojnine naj zadoščajo potrebam, ne pa reprezentaciji. Že te nizke pokojnine vdov nižjih uradnikov zdé se ljudstvu previsoke, tem manj se more glasovati za vladno predlogo glede najvišjih uradnikov. V zadnjih 17 letih je bilo vpokojenih

šest ministerskih predsednikov in mnogo ministrov. Povsod v državah je gotova meja navzgor za vdovske pokojnine. V Nemčiji n. pr. ima vdova po generalu 1600 mark pokojnine, drugod še manj, ker pokojnine nimajo namena, pokrivati prejšnjo potrat. Manjšina itak dovoli več v goldinarjih, kakor na Nemškem v markah. (Cujte!)

Poročevalec Beer zagovarja odsekov predlog, češ, da se bodo troški zvišali le za 8700 gld., ako se vsprejme postavka za tri najvišje razrede. Pri glasovanju je bil z veliko večino vsprejet predlog manjšine, ki ga je zagovarjal dr. Menger. Vsprejeta sta bila paragrafa 6 in 7, odklonjeni pa vsi preminjevalni predlogi, tako tudi predlog Hofmannov, da se pokojnina služabniških vdov zviša od 200 na 250 gld.

Pri paragrafu 8 nasvetuje poslanec Tschernigg, da se odgojina za deklice plačuje do dovršenega 20. leta.

Poslanec Noske ugovarja predgovorniku ter zahteva odgojino do 24. leta.

V istem smislu govori Steiner, poslanec Zehetmayer pa ugovarja, češ, da za uradnike se hoče brez posebnega pomisleka dovoliti 17 milijonov, dočim se noče zemljiški davek znižati še za jeden milijon.

Predlog Tscherniggov je odklonjen in paragraf 8 vsprejet brez premembe, tako tudi 9, 10, 11, 12, 13 in 14. Pri paragrafu 15, da bi namreč uradniki za pokojnine vplačevali tri odstotke aktivitetnih doklad, nasvetuje poslanec Schlesinger, da bi uradniki nižjih vrst plačevali po 1 odstotek in dalje progresivno.

V istem smislu govori dr. Kraus.

Poslanec dr. Hofmann pa nasvetuje, da bi plačevali v pokojninski zaklad uradniki prve in druge vrste 5 odstotkov, tretje, četrte in pete 4 odstotke, šeste, sedme in osme 3 odstotke, devete, desete in

LISTEK

Sodnijska obravnava čez — 4000 let.

Angleški epikal Fred Raleigh.

„Obtoženec,“ vpraša sodnik, „ali imate morda še kaj povedati?“

Na zatožni klopi je sedel mlad mož. Bil je prvič pred porotniki, obdolžen, da je svojemu gospodarju izneveril večjo svoto denarja. Obrazi porotnikov so bili zelo resni, kakor strele so od časa do časa švigali na nesrečnega obtoženca in zdelo se je, da je njegova osoda že odločena.

„Prosim, ako dovolite,“ prične obtoženec, „rad bi še nekaj besedij spregovoril, in sicer spoštovanim damam porotnicam.“ Na to se je nekako lahkotno prikupno obrnil proti kraju, kjer so sedele porotnice, ter prišel:

„Visoko sodišče! Nemogoče skoraj mi je opisati čutila, ki me navedajo stoječega tukaj pred vami, potrtega vsled obtožbe, ki mi je v največjo sramoto. Kako hitro se spremeni osoda pri človeku. Pred letom dnij še nisem bil hudodelnik, kakor danes, moja roka je bila še čista in moje ime neomadeževano. Nekateri izmed vas, ki ste sedaj moji sodniki, poznate me že zdavnaj. Takrat sem med drugim spoznal vašo predsednico. „Dragi prijatelj,“

rekel sem nekega dne svojemu prijatelju Odigo Jonczu, ali poznaš ono krasno ženo? Seznani me vendar z njo.“ „Kaj bi je ne poznal,“ mi je odgovoril, „vsaj je moja žena.“ „Tvoja žena,“ zakličem, „nikar ne laži, morda je tvoja hči, a tvoja žena nikakor ne!“ Temu se nikar ne čudite, moje gospe na porotni klopi! Ali morda ni mistres Odigo Jonczova tako mlada in lepa in nežna, kot bi bila svoja lastna hči?“

Po kratkem oddihu je nadaljeval zatoženec: „Nekaj dni potem me je mister John Dringles-eva povabila na kosilo. Nikdar ne pozabim tega obeda, vedno se tudi spominjam malega Tom Willa, kateri me je, dasi je bil še le dve leti star, tako izborno zabaval, da nisem vedel, bi li bolj občudoval mladega moža ali pa njegovo mater, ki ga je vzredila v tako popolnega dvehletnega moža. O, da bi bil tudi jaz imel tako mater!“ Tu si je zatoženec zakril obraz in solze so mu zalile obličje.

„Moje gospe visokega sodišča,“ nadaljeval je z ihtečim glasom, „kar me pa še posebno teži, je to, da moram kot navadni hudodelnik stati pred angeljem ljubezni, usmiljenja in kreposti, pred mistres Kornelijo Hobbs-ovo. Kolikokrat sem v šentšimonski cerkvi pozabil na službo božjo, pridigo in molitev, ker me je nežno mili in bogaboječi obraz mistrese Kornelijeve bolj globoko ganil, nego besede pridi-

garjeve. Spomin na njo me je dolgo časa varoval hudodelniške poti. In ko bi ne bil šel v kopališče, ko bi ostal blizu Kornelije, gospe visokega sodišča, zagotavljam vas, nikdar bi ne bil prišel na zatožno klop.“ Ihtel je pri tem mladi zatoženec tako krčevito, da so se tudi v očeh mistrese Hobbs-ove zalesketale debele solze.

„Gospe na porotni klopi,“ nadaljeval je zatoženec, „pred seboj imam še devet dam. Vse so v nežnih, mladostnih letih, ki so pa spoznale, da ni moža na svetu, ki bi bil vreden takega zaklada, kakoršen je vsaka izmed njih.“

Srca deveterih brezzobih, starih gospic, ki so bila dosedaj trda kot skala, pričela so se pri zadnjih besedah zatoženčevih topiti kot led ob žarkih pomladnega solca.

„Moje dame! Ni mi tolikanj hudo, da sedim tukaj kot hudodelnik, ne bojim se tudi temne ječe, ki me po pravici čaka, toda tega pa le ne morem prenesti, ker je najslajši čut mojega srca kriv, da sem prišel na zatožno klop.“

Zopet molči! „Ali naj nadalje skrivam v svojem srcu, kar nič več prikrivati ne morem. Moje srce je gorelo in še gori za jedno izmed vas deveterih, ki še niste v jarmu zakona. Toda njenega imena, jaz nevedni, imenovati ne morem in ne smem. Celo vrsto let sem jo častil, toda reven sem

jednajste 2 odstotka, toda paragraf 15 je bil vsprejet brez premembe, kakor tudi 16, ki določa, da ta zakon velja za prihodnost in da se sedanjim vdovam zviša pokojnina za 25 odstotkov, ako ne znaša 400 gld., oziroma 200 gld. za služabniške vdove.

Dalje obvelja nasvet Koppov, da samomor uradnika gledé preskrbnine vdove in otrok nima posledic in da vdova, če je bila ločena od moža, le tedaj zgubi preskrbnino, ako je bila sama kriva ločitve.

Prihodnja seja je v ponedeljek; na dnevnem redu je drugo branje volilne reforme.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. aprila.

Skupno ministersko posvetovanje se je vršilo 16. t. m. pod predsedstvom cesarjevim. Izmed avstrijskih ministrov sta se ga udeležila ministerski predsednik grof Badeni in finančni minister Bilinski, z ogerske strani pa baron Banffy in baron Josika. Na dnevnem redu je bila razprava o skupnem proračunu, ki se ima predložiti delegacijama. Proračun se je konečno odobrilo in sklenilo, da se snideta delegaciji takoj po binkoštnih praznikih v Budimpešti.

Opavski občinski svet in dr. Lueger. Imenovani občinski svet je v svoji seji 21. nov. l. l. soglasno vsprejel resolucijo, v kateri se obžaluje, da je vlada nasprotovala splošni ljudski volji, ker ni hotela priporočiti dr. Luegerja za župana dunajskega mesta. To resolucijo je slesko deželno predsedništvo zavrglo, češ, da volitev in potrjenje dunajskega župana ne spada v področje opavskega občinskega sveta in da je ta prestopil mejo pravice prostega mišljenja. S to razsodbo se je čutil imenovani odbor užaljenega, ker se mu s tem krati pravica, zajamčena v členu 13 držav. osnovnega zakona, in je vložil pritožbo na državno sodišče. Notranjega ministra je zastopal ministerijalni svetnik dr. Bomard, opavsko občino pa sam župan dr. Rochovanski. Ministerijalni zastopnik je izjavil, da je razsodba namestništva popolno utemeljena, ker odbor dunajske občinske zadeve prav nič ne brigajo in je smatrati vsprejeto resolucijo za politično demonstracijo. Nasprotno je pa župan zatrjeval, da je odbor s svojo izjavo ugovarjal le omejitvi ljudske proste volje v avtonomni občini, kar je po zakonu popolno utemeljeno in se toraj ne more smatrati omenjene izjave za prestop ek državnega zakona. Državno sodišče je pa 16. t. m. ovrglo razsodbo šleskega namestništva, češ, da se s tem ni prekorčila meja zakonske določbe, ker se v resoluciji izraža le vsakemu slobodno mišljenje in resolucija sama niti po obliki niti po vsebini ne nasprotuje zakonskim določbam. S tem so dosegli opavski mestni očetje kar so želeli, in s tem se je tudi pokazalo, da se ne sme kratiti nikomur njegovo mišljenje.

Iz Galicije dohajajo nova poročila o nameravanem izseljevanju, toda ne v Brazilijo, kakor je bilo do sedaj v navadi, marveč v mrzlo Sibirijo.

Temu je dala povod prepoved braziljanske vlade, da se ne sme nobeden več brezplačno pripeljati iz Evrope in tam naseliti, ker je dežela že preplavljena z vsakovrstnimi delavci. Vsled tega se je moralo vrniti v zadnjem času veliko število izseljencev iz Genove v svojo domovino — židovsko Galicijo. Ker pa ne morejo več prenašati neznosnih nadlog, so se obrnili na ruske mejne uradnike, ki naj bi posredovali pri vladi in carju, da se smejo podati v Sibirijo. Nekatere iz med neštevilnih takih prošenj so se res že poslale ruskemu carju in ni neverjetno, da se ugoti vsaj deloma želji ubogih trpinov. Ta najnovejši korak zatiranih in izmozganih galitskih prebivalcev nam najjasneje dokazuje, kako žalostne razmere vladajo sedaj v deželi poljskih žlahčičev, ker gre revno ljudstvo raje v deželo pregnanstva, mrzlo Sibirijo, kakor da bi doma lakote pomrlo.

Pokojnine uradniških plač. V predzadnji seji poslanske zbornice se je vnela zelo burna debata glede vladne predloge o preskrbninah za uradniške vdove in sirote. Večina govornikov, mejnimi posl. Lorber, Dobernigg, Scheicher, Fuchs in Hofmann-Wellenhof, je v ime svoje stranke grajala določbo zakonskega načrta, po kateri imajo vdove uradnikov najvišjih razredov do 5000 gld. pokojnine, mej tem ko imajo vdove nižjih razredov le 200 gld. Imenovani poslanci so povdarjali, da davkoplačevalci ne plačujejo zato neznosnih davkov, da bi nekatere osebe živele v največjem izobilju, druge pa morale trpeti večkrat veliko pomanjkanje, akoravno so dotični uradniki ravno toliko, ali pogostokrat še več let morali opravljati težavno državno službo. Omenjene pritožbe so popolno opravile in popolno v smislu volilcev vseh delavnih stanov. Ako bi se najvišje pokojnine primerno znižale, prihranilo bi se samo v prvih treh razredih blizo 60.000 gld., s katerimi bi se lahko znatno povišala pokojnina udov nižjih uradnikov. Liberalna večina, ki se menda ravna še vedno po starem receptu, kdor ima več, temu naj se da še več, se seveda krepko protivi vsaki taki preosnovi.

Kongres avstrijskih rokodelcev, ki se je vršil te dni v šleski Opavi, je obširneje obravnaval novo obrtno predlogo. Poročevalec in razni govorniki so obširneje pojasnovali razne določbe omenjene predloge ter izražali splošne pomisleke. Vsprejelo se je blizu 80 predlogov, v katerih se zahteva temeljitih izprememb. Konečno se je sklenilo, da se o sklepih kongresa obveste državni poslanci vseh strank in ob enem pozivljejo, da z vsemi močmi delajo na to, da pride nova predloga v razgovor še v tem zasedanju. Pri ti priliki so se razni govorniki tudi spravili na razna konsumna društva ter predlagali, naj vlada kolikor možno skrbi, da se ta omeje. Raznim socijalističnim vodjem, ki so tudi na tem shodu imeli prvo besedo, so imenovana društva trn v peti, zato ker so ustanovljena z namenom, da lajšajo bedo delavskih trpinov, kar pa „delavskim prijateljem“ ni po volji.

Južno afriške razmere. Kakor se razvidi, jele so Angležem že nekoliko presedati ne preveč

ugodne razmere v Južni Afriki in so začeli polagoma uvidevati, da se gode ondotnim Burom neznosne krivice, katere povzročujejo angleški moškoenjaki, kapitalisti in razne družbe. Vsaj zmernej angleški krogi so prišli do prepričanja, da so bili tlačeni stanovi popolno opravičeni, da so se uprli neznosnemu nasilstvu svojih tlačiteljev. Bivši liberalni minister Courtney v nekem govoru pred svojimi volilci sam ni mogel zakriti tega prepričanja. Izjavil je, da ravna Buri popolno pravilno in da za Angleže nikakor ni lepo, ako podpirajo Jamesa novo oderuško četo v njenem nečloveškem početju. Razni špekulantje gotovo niso vredni, da bi jim pomagala Anglija, in tega tudi zahtevati ne morejo. Tudi kolonijalni minister je moral priznati, da je temu res tako. Čas bi že bil, da bi tudi ostali angleški faktorji pripoznali to resnico, kajti Angležem boče gotovo več koristilo ko škodovalo, ako odjenjajo s svojim brezmiselnim sovraštvom do južnoafriških Burov.

Kanadska spodnja zbornica je gotovo največji unicum v „vnetosti“ za splošni blagor. Kakor se namreč „Times“ iz Ottave poroča, je trajala predzadnja seja imenovane zbornice celih 75 ur. Seja se je pričela v ponedeljek popoldne ob 3. uri in je trajala do četrta zvečer ob 6. uri. Zbornica se je bavila z novo šolsko predlogo, ki je dala povod zelo dolgotrajnim razpravam. Ker si pa govorniki niso mogli že več izmišljati primernih govorov, trčili so čas z branjem raznih časniških člankov o šolstvu na Angleškem in jeden poslanec je prebral celo nekaj poglavij iz sv. pisma ter pojasnoval posamezne točke. Razumi se, da je tako predavanje zelo razburilo vladne kroge, in ministerski predsednik je baje zapretil, da boče v slučaju ponovitve dal zapreti zbornico. Za resničnost tega poročila seveda ne moremo jamčiti.

Razgled po slovanskem svetu.

Sveti oče Leon XIII. je vzbudil s svojima poslanicama „Praelara gratulationis“ in „Orientalium dignitas Ecclesiarum“ večjo pozornost na zjedinenje razkolnih cerkv. Politično obzorje je pač sedaj tako neugodno, da se diplomatičnim potom to vprašanje ne bo dalo še tako hitro rešiti. Koliko zaprek stavi ruska cerkev, katera je popolnoma v oblasti državne absolutizma! Na balkanskem polotoku so bile razmere nekaj časa ugodnejše, a sedaj se je obrnilo zopet na slabše. Nesrečni apostat Ferdinand je na Bolgarskem pokvaril s svojim nepremišljenim korakom dolgoletni trud papežev in požrtvovalnih misijonarjev. V Srbiji vladajo liberalne in radikalne stranke popolnoma v modernem brezverskem smislu in bodo skoro privedle nesrečno ljudstvo do groznega poloma.

Žal, da so Hrvati, razcepljeni med seboj na sovražne stranke, premalo storili za svoje brate v razkolu, dasi je bila to od nekaj njihova dolžnost.

Upamo, da se obrne tu na bolje. Duševna moč katoliške cerkve mora zmagovati polagoma silne težkoče. Zato je prvi pogoj znanstveno delovanje, katero naj pokaže, koliko je škodil razkol slovan-

bil; da njo dobim, postal sem hudodelnik. Obogateti sem hotel in potem kot bogatin stopiti pred njo z besedo: „Ti si moja izvoljenka!“ Zato sem izneveril denar, ne misleč, kakšne žalostne posledice bo imel za-me ta korak. Sedaj pa stojim tukaj kot hudodelnik in gledam mej vami njo, katero ljubim, in ta tudi mene sodi. Nadejal sem se, da me kedaj kitijo venci ljubezni, a sedaj sem izročen okovom in ječi. Vse, vse je izgubljeno, celo podobo svojega angelja bom moral iztrgati iz svojega srca, ker nisem vreden, da bi tudi to tolažilo ponesel seboj v temno ječo...”

Obtoženec je bil tako ginjen in potr, da ni mogel več govoriti ter se je kakor nezavesten zgrudil na obtožno klop. Porotniki so na to odšli v drugo sobo in se ondi posvetovali. Ko so se zopet vrnili, izjavila je načelnica porotnic, da so obtoženca porotnice soglasno, to je z dvanaest glasovi spoznale — nedolžnega.

Tisti dan je bivši obtoženec dobil devet povabil na — kavo!

Izlet v Tivoli.

Rim, 7. aprila.

Krasno jutro velikonočnega ponedeljka izvabilo je mnogo Rimljanov izmed zidovja na rimsko kam-

panjo, da po navadni šegi ta dan na prostem živijo ter pod milim nebom v veseli družbi zavivajo velikonočni „žegen“. To navadno imenujejo: „skampanjata“. Ker ta dan ni v Rimu zapovedan praznik, poslužil sem se tudi jaz te priložnosti si nekoliko ogledati lepo rimsko okolico. S tremi tovariši, mej katerimi je bil eden rodod Hrovat in dva Poljaka, smo si izvolili starodavno mesto Tivoli, nekdanji Tibur za svoj Emavs.

Poslužili smo se parne tramželeznice, katera nas je bliskoma ponesla do namenjenega kraja. V poldrugi uri smo se pripeljali do postaje „Villa Adriana“ in ker je bil naš namen si s potoma pogledati stari selski dvorec cesarja Hadrijana, smo tu zapustili železni voz ter peš šli proti vili Hadrijanski. V pičli pol uri smo dospeli do lepega cipresnega drevoreda in do uhoda vile, katera ima svoje ime od rimskega cesarja Hadrijana, in je zdaj se vé da le razvalina raznih poslopij, katera se razprostirajo skoraj dve uri daleč na okrog. Akoravno pa razvalina, so vender le nekatera zidovja še vedno močna in čvrsta ter spričujejo, da so bili stari Rimljani zares umetni strokovnjaki v stavbenstvu. Zlasti pa so dobro ohranjeni raznovrstni tlaki mozaiki, kateri so vloženi v različno značilnih obriskih in, akoravno skoraj 1800 let stari, so kakor najkrajnejši raznobarvani prostirači ali tepihi.

Ta vila, letovišče cesarja, je bila popolnoma posnemek star-ga mesta Atena. Tu je bilo obširno gledališče, zasebna in skupna kopelj, parne toplice, prostorna knjižnica, bogata dvorana modrijanov, poikile, t. j. 230 metrov dolgi in 100 metrov široki prostor obdan z dvojnim podolgastim pokritim hodnikom, katerega postrešje je slonelo na gladkih mramornih stebrih; v sredi tega prostora bil je podolgasti vodnjak.

Nadalje se vidijo ostanki širokega poslopja „kanopus“, kjer so imeli igre po egiptovski šegi, mej drugimi tudi bojne vaje na vodi. Dobro ohranjene so še mnoge ječe, katere so morale pač grozne biti, ker ni najmanjše svitlobe v nje prišlo. V prostorni obednici se vidi v steni tako imenovani „vomitorium“, kjer so se gosti vpijanjeni olajševali, da so potem še zamogli nadaljevati bahanske pojedine.

Razven tega je še mnoge drugih razvalin, kjer so bila poslopja za stanovanja gostov, stražnikov, sužnih itd. Dve dobre ure smo se tukaj pomudili, da smo vse znamenitosti obhodili in si jih ogledali, kakor nam jih je kazal in razlagal spretni „cicerone“.

Vrnivši se do postaje smo počakali drugega vlaka, ki bi nas v četrt uri popeljal do bližnjega mesta Tivoli. S tem vlakom se je pripeljalo mnogo tujcev izletnikov, in med njimi tudi popotna družba

skemu ljudstvu, in odpre razkolnikom oči, da vidijo, kje je resnica. G. Pero Sardelić, župnik v Gružu kraj Dobrovnika, namerava izdati delo „Pomirbenigenij“, v katerem bo razpravljalo o postanku, raskolu, razvoju in sedanjem stanju istočnih cerkva. Porabil bo zato sv. pismo, dela sv. Tomaža Akvinskega, Hergenrötherova, in raznih katoliških, grških in ruskih piscev. Cena knjigi bo 2 kroni. Zelo priporočamo to delo tudi Slovencem, da spoznajo natančneje to velevažno vprašanje. Kdor si misli naročiti knjigo, naj kmalu to naznani gosp. pisatelju, da bo vedel, koliko iztisov da lahko natisniti.

Skoro izide tudi v založbi Antona Scholza v Zagrebu (Margaretska ulica br. 6) prva številka novega lista „Balkan“. Ta list bo urejeval dr. S. Bresztjensky, bivši vseučilišni profesor v Zagrebu, kateri je izgubil profesuro zaradi katoliškega mišljenja. Njegova izvrstna izobraženost nam je porok, da bo list mnogo storil za ta lepi namen. Ves hrvatski episkopat ga toplo priporoča. Prva brošura bo stala 60 kr. Želimo, da se kmalu razširi in poveča to važno podjetje.

Cerkveni letopis.

(Konec.)

Iz Rima.

Mej procesijo, katera se je zavoljo deževnega vremena le v znotranjih cerkvenih prostorih vršila, so popevali v laškem jeziku neko pesem v slavo sv. Križa in na posamezne kitice je vsa cerkev navdušeno odgovarjala s pripevkom: „Viva la Croce!“

Po končani procesiji stopi na prižnico prevzvišeni nadškof monsig. Graselli iz reda sv. Frančiška ter v kratkem pa jedrnatem govoru poveljuje sv. Križ, katerega češčenje je priporočal vidno ginjeni množici; pohvalil je katoličane večnega mesta, da so se letos v izvanrednem mnogem številu zbrali na svetem kraju. H koncu bil je kakor zjutraj blagoslov z dragocenjenimi svetinjami.

Druga, nam inostrancem nepoznana pobožnost na dan velikega petka popoldne, je tako imenovana: „tre ore di Agonia — tri ure smrtnih težav“ katero so obhajali v desetih cerkvah.

Pri tej pobožnosti imata pridigar in pevski zbor razdeljene vloge. Vrši se od jedne do treh popoldne in sicer tako, da pridigar kakih 10 do 15 minut razlaga Kristusove smrtno težave in ko prejenja, zapoje pevski zbor kako prilično pesem. Tako se vrsti tri ure premišljevanje s petjem. Tudi ta pobožnost je privabila veliko poslušalcev v dotične cerkve.

Tej jednaka pobožnost se imenuje „La Desolata — zapuščena“ in ima za predmet žalostno mater Božjo. Obhaja se zvečer ob 8. uri v dvanajstih cerkvah.

Na veliko soboto bilo je navadno cerkveno opravilo in ko so pri sv. maši zvonovi zapeli, bilo je s tem tudi končano vstajenje Gospodovo, katero se tukaj ne obhaja s slovesno procesijo. Se ve da sem te procesije zelo pogrešal, ker smo je Slovenci tako navajeni, da je le težko pogrešamo. Kaj tedaj dolgi popoldan početi, ker se mi ni treba k procesiji vsta-

jenja pripraviti? Vreme je bilo pusto in deževno in da si čas nekoliko okrajšam, si mislim, pojdi k sv. maši. Čudno, kaj imate v Rimu tudi popoldne sv. maše? Da, v Rimu je vedno kaj posebnega, in taka posebnost je tudi popoldanska maša v cerkvi sv. Miklavža Toletinskega, kjer jo slovesno poje armenski škof po armenskih obredih.

Stopivši v jako lepo cerkev, vidim veliki altar zagraten z rudečo preprogo, katera ga je ločila od drugega prostora v duhovnišču ali presbiteriju. Pred zagrinjalom je bilo 12 pevcev, deloma duhovnov, deloma klerikov Armencev, kateri so oblečeni v rudečo modro cerkveno obleko prepevali prerokovanja ali profecije velike sobote. Petje je bilo nekako žalostno enakomerno, zibalo se je v jednomer v visočini in nižini. Po končani dvanajsti profeciji se zagrinjalo odpre in pred altajem stoji škof celebrant v cerkveni opravi, z okroglo škofovsko kapo na glavi, v jedni roki drži srebrni križ v drugi pa škofovsko palico, ki je pa na dve strani podolgasto kljukasta. Škofa obdajata levita, dijakon in subdijakon. Maša se prične v armenskem jeziku in je ves čas peta, tudi mej povzdigovanjem škof poje, ko kruh in vino posvečuje. Mej opraviлом je dijakon skoraj vedno kadil s kadilnico, zdaj celebranta, zdaj posamezne duhovne in klerike, stoječe v polukrogu okoli altarja. Pred zavživanjem se škof obrne proti ljudstvu, kateremu pokaže posvečeno hostijo, držeč jo nad kelihom ter ljudstvo blagoslovi; ko se proti altarju obrne, pade zopet zagrinjalo, katero pa je zdaj belo, in za zagrinjalom zavžije celebrant presveto telo in kri Kristusovo. Po zavživanju se zagrinjalo zopet odstrani in se maša nadaljuje ter konča s škofovskim trojnim blagoslovom. Po končani maši delijo duhovniki vsem v cerkvi pričujočim tako imenovane „agape“ ali „agnus Dei“. To je štirivoglato podolgati oblat ali hostija, na kateri je vtisnjena podoba božjega jagnjeta. Ker nas je bilo skoro polna cerkev radovednežev, bila je seveda velika gnječa okoli altarja, ker vsak je želel dobiti spominek na popoldansko sv. mašo velike sobote.

Velikonočno nedeljo so bile navadne slovesne sv. maše. Sv. oče je bral v Sikstinski kapeli, kjer je bilo 1200 oseb navzočih, domačinov in tujcev, katerih nekatere je potem sv. oče vsprejel v privatni avdienci. Zdravje sv. očeta je povoljno za njegovo visoko starost in to nas navdaja z veselo nado, da, ako je božja volja, ta velika noč še ni bila zadnja za velikega Leona XIII.

P. C. L.

Glasbena Matica.

Poročilo tajnika „Glasbene Matice“ dr. Vlad. Foersterja, podano slavnostnemu občnemu zboru dne 15. aprila t. l.

(Dalje.)

Sedaj še-le po dokončanem delu da se presoditi, koliko truda in žilavosti da je trebalo, predno je dospela „Glasbena Matica“ pred forum javnosti. Da se ni ohladila navdušenost tekom trudapolnih priprav, da je marveč vedno bolj in bolj rasla in da je vstrajal posebno zbor polnoštevilno in neustrašeno pri delu, svedoči, da je bila ideja, koja je bila

loma kljukasta steza deloma v skalo vdobljene stopnjice, je še dokaj družih toda manjših vodopadov in prirodnih vodenih čudežev, katerih raznotera oblika daje človeku premišljevat i mogočnost božjo, katera vodi natorne sile, da oznanjujejo Njega, ki je vse to tako čudovito vstvaril. Najbolj znamenita kraja sta „jama Sirene“ in „jama Neptuna“ kjer voda tako buči, da človek človeka slišati ni v stanu.

Drugi manjši pa nič manj čudovito lepi vodopadi „cascatelle“ se pa naj lepše opazujejo od nasprotni strani mesta, kamor pelje zločna cesta mej košatimi oljkami. Od tam je tudi krasen pogled ne samo na mesto in šimobilski tempelj, temuč tudi na široko ravan tja proti jugu, kjer se iz meglene plasti mogočno v zrak vzdiguje visoka kupola svetega Petra, v katero se vpirajo svetli solčni žarki.

Cas nam je hitro potekel, treba je bilo ločiti se od prelepe panorame in se povrniti v mesto, kjer je že železni konj nestrpljivo piskal, pripravljen, da nas popelje proti domu. Med potom smo opazovali mnogo veselih družb, katere so pod milim prostim nebom na zelenih pašnikih obhajale svoje „skampanjate“; veseli so nazdravljali memo hiteči vlak, ki se je kakor tica v zraku vedno bolj bližal mestnemu obzidju, da nas zadovoljene popelje zopet v večno mesto.

P. C. L.

vsemu voditeljica, resnična in zdrava, vsakega drama in povzbujajoča.

Svest si je bil zbor „Glasbene Matice“, da prevzema veliko odgovornost napram celemu slovenskemu narodu, če hoče reprezentirati pred strogo tujino slovenski narod, predvajajoč njega pesem; prešnila je vsakega posameznika zavest o visokosti težke naloge, priboriti narodu pred širjim glasbenim svetom če drugo ne, vsaj priznanje, da stoji tudi mali naš narod na kulturno visoki stopinji in da se goji tudi v Slovencih prava umetnost.

Zbirati je bilo med proizvodi domače glasbene literature, da se sestavi primeren program, ki bi predvedel tujini bisere slovenske produkcije in ki bi zajedno podal zboru priliko, pokazati svojo zmožnost tako v vokalnih kakor tudi v orkestralnih kompozicijah.

Znan je pač vsakemu srečno izbrani vzpored dunajskih koncertov; vsebuje proizvode velikana — rojaka Jakoba Galla, narodne pesni, bisere vokalne domače kompozicije Antona Foersterja in Antona Nedvda ter orkestralne skladbe češke literature in pa Tedeum mojstra-skladatelja Dunajčana Antona Brucknerja.

Visoka umetniška vrednost vseh posameznih točk vzbudila je opravičeno splošno odobravanje tudi najstrožje kritike in pridobila je „Glasbeni Matici“ neomejeno spoštovanje vseh glasbenikov.

Z veseljem in trdno voljo lotil se je zbor studija hvaležnega tega programa. Priznati je, da je dokazal zbor vzorno disciplino in resnost mišljenja, ker je vstrajal do zadnjega neomahljivo prost vsakega lahkomislja kot trden steber, kojemu sme društvo s ponosom in brez strahu zaupati. Znano je vsakemu visoko in neomejeno priznanje, kakoršno je naklonila dunajska kritika zboru in njega vzornemu vodji gosp. konc. vodji Mateju Hubadu; priznanje to je bil zaslužen sad trudoljubnega napora in idealne vneme za naprednjaštvo na glasbenem polju, ki je karakterističen znak zbora „Glasbene Matice“ in njegovega vodje.

Sprožila se je tudi misel, da naj nastopi zbor v dunajskih koncertih v narodni kranjski noši. No, dano je bilo s tem zboru vprašanje, s kojim se je dolgo bavil. Končni izdelek je bil sklep, da nastopi zgolj ženski zbor v narodni noši. Jelo se je skrbeti za pridobitev zadostnega materiala; in kmalu bilo je zbrano potrebno število pristnih originalnih noš, kojih večina pohaja iz blejskega in kamniškega, deloma tudi škofjeloškega okraja; tudi Krakovo odprlo je radovoljno škrinje rodbinskih svojih znamenitostij. Bodi izrečena tu vsem onim, ki so ljubeznivo postregli društvu ter mu posodili dragocene starine nekdanje narodne noše, prisrčna zahvala. Izrečena bodi zahvala pred vsem gospema Juliji dr. Ferjančičevi in Tereziji dr. Jenkovi, ki sta žrtvovali največ truda poizvedbi in preskrbitvi narodnih noš.

Priprave niso se seveda omejele na delovanje zbora; skrbeti je bilo pravočasno za osiguranje koncertne dvorane, orkestra in pa solistov.

Odbor imel je na izbiri več dunajskih dvoran, zjedini se je konečno na veliki dvorani glasbenega zavoda, ki je največja in zahtevam dostojnega in umetniškega koncerta najbolj vstrezajoča dunajska dvorana. Odbor sklenil je z vodstvom glasbenega zavoda dunajskega že meseca novembra 1895 pravoveljavno pogodbo glede te dvorane, osigurajoč si za koncerta dneva 23. in 25. sušca t. l.

Istega meseca sklenil je pogodbo tudi z orkestrom c. in kr. dvorne opere na Dunaji, koje je obljubilo svoje sodelovanje pri koncertih „Glasbene Matice“.

Zabilježiti je tu ljubeznjivost generalnega intendant dvornih gledališč barona Besoznyja in ravnatelja dvorne opere Jahna, ki sta obljubila, da vredita repertoire dvorne opere za koncertne večere Gl. Matice tako, da bode možno opernemu orkestru sodelovanje pri društvenih koncertih.

Težje stališče imel je odbor glede osiguranja si sodelovanja solistov.

Odboru je bilo na tem ležeče, da sodelujejo pri koncertih domače moči. Žal, da se mu ni posrečilo vresničiti to svojo namero. Sodelovala je pri koncertih izmed slovenskih solistov zgolj gospodična Franja Verhunačeva, ki je s popolnim vspehom prevzela težavno sopranovo partijo v Dvořakovem „Mrtvaškem ženinu“. Kot tenor-solista predlagal je gosp. koncertni vodja opernega tenorja gospoda Josipa K. Tertnika. Stopil je z njim že meseca no-

avstrijskih podanikov, ki so veliki teden v Rimu preživeli. Če človek v tuji deželi naleti na kakega sodržavljana, je nekako veselo iznenaden in se čuti v duhu prestavljenega v svoje domače kraje. Tako se je tudi nam godilo, ko smo se spoznavali sinove mile nam Avstrije.

Kratka vožnja od tu do mesta Tivoli bila je vedno navkreber po kljukasti, železni progi med rodovitnimi oljkami. Tivoli je eno najstarejših mest z jako ozkimi ulicami in starinskimi hišami in šteje sedaj kakih 9 do 10 tisoč prebivalcev. Po kratkem oddihu smo takoj šli, da si ogledamo veličastne vodopade „cascate“, kateri so posebna imenitnost tega mesta. Posebno imeniten je veliki vodopad „grande cascata“ v villi Gregoriana, pri katerem voda skozi dva predora, katerih eden meri 300 m v dolžini, drugi pa 270 m, prihrami in zgubivši svojo strugo nad 100 metrov pada v globočino na izjedeno skalovje, nad katerim se razprši v vodni prah. Čaroben je ta pogled, kadar se ti vodni praški kristaljujejo v solnčnih žarkih in se nad vodeno plastjo semtertja giblje raznobarna mavrica. Razburjena voda se v globokem kotlu zopet zbere, iz katerega se še spenjena stiska skozi meter široko odprtino, da zopet pada v globokejšo nižavo. V drugih oddelkih globoke jame, do katerih pelje de-

vembra o priliki bivanja na Dunaji v zvezo, a dogovori bili so brez uspeha.

Pravočasno pogajal se je na to odbor z opernim tenorom gosp. Franjo Pogačnik - Nava - lom iz Berolina. Obljuba, koja je ta dal osebno društvenemu koncertnemu vodji nasproti, postala je brezmočna, ker je vsprejel gosp. Pogačnik pozneje angaževan na koncertno tournejo, vsled koje je uporabil ves kontraktno mu devoljeni dopust, katerega sme od vodstva Berolinske opere zahtevati. Odborova prošnja, vposlana intendanci berolinske opere, naj se dovoli gosp. Pogačniku izredni dopust za društvena koncerta na Dunaji, ostala je brezuspešna.

Preostala je društvu zadnja nada, da si osigura slovenskega umetnika za tenorove solistične partije v osebi gosp. Franjo Bučarja, opernega pevca v Lipsiji. A tudi ta nada se je izjalovila, porabil je bil tudi gosp. Bučar že vse dopustne dneve, koje sme pogodbeno od intendancije zahtevati in ostala je dotična odborova prošnja za dovolitev naknadnega dopusta neuslišana.

Kar zadeva baritonovo partijo, osigural si je odbor obljubo gospoda opernega pevca na Dunaji, rojaka gospoda Weigleina, ki je za trdno izjavil, da bode sodeloval pri društvenih koncertih. Toda v zadnjem trenutku zbolela je imenovanemu gospodu umetniku soproga in moral je odpotovati z Dunaja, da spremlja svojo soprogo na jug.

Z ozirom na vse te zapreke ni prestalo odboru drugo, nego da naprosi člane kraljevske češke opere v Pragi gosp. Hanuša Laškega in Vaelava Klince - nta za solistično sodelovanje. Oba gospoda sprejela sta laskavo ponudbo; prisrčna zahvala gre zato tudi gosp. ravnatelju Fr. A. Subertu, ki je v lastni mu vnemi za vsak pojav napredka slovenskega naroda blagovolil dati brez zadržka imenovanim članoma potrebni petdnevni dopust.

Trebalo je omeniti vse to z ozirom na razne, od mnogih strani izražene pritožbe, da je baje „Gl. Mat'ca“ prezrla pri izbori solistov slovenske umet - nike.

Iz podatkov ravnokar navedenih izvoli naj se vsakdo poučiti, so-li take pritožbe utemeljene ali ne. (Dalje sledi.)

Glasba.

1.

Pange lingua et IV. hymni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi ad IV. voces insequales. Auctore Ign. Hladnik Op. 24. Labaci. Sump - tibus auctoris. — Typis J. Blasnik. Skladatelj je frigičen (tretji cerkven ton) „Pange lingua“ moderno harmonizoval in v takt spravil z namenom, da bi zamogli ta lep spev peti tudi tam, kjer se ne pe - čajo s koralom.

V koliko je opravičeno to postopanje, ne mo - remo lahko soditi; toliko pa je gotovo, da je značaj frigičnega tona s tem uničen.

Štiri himne: „Sacris solemnis, Verbum super - num, Salutis humane in Aeternae Rex“ pa je skla - datej dično pogodil. Vsi spevi imajo vzvišen značaj, so dosti lahki, lepozvočni, melodijozni; za petje na prostem kakor ustvarjeni. Zato jih toplo priporo - čamo. Cena jim je 30 kr.

2.

„Ave“. Sedemnajst Marijinih pesmi za mešan zbor, samospeve in spremljavo orgel. Založil Ignac Hladnik, Op. 25. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisk J. Blasnikovih naslednikov. Cena 70 kr.

Ta zvezek pride kakor navlašč orglaveem in pevcem za majnikove slovesnosti. Res je sicer, da se v napevih tu pa tam še slišijo skladatelju lastne mehke prevzročne po sladkosti melodij; toda v obče moramo reči, da imajo pesmi mnogo prav lepih, cerkvi dostojnih oblik. Orglje postopajo veči - noma samostojno, umetno in originalno. Posebno veličastno se glasi kontrapunktično sestavljeni „Ave Maria“ v št. 3. V drugem obziru pa je to lepo delo pohvaliti tudi za to, ker je skladatelj z vajeno roko vpletal tematično oblike v melodije. Nena - vaden je postop v „Ave Maria“ pri „hora mortis“ v kromatiki (varan izvod), a ta je glede na pomen tekstila povsem opravičen. — Skladatelj op. 25 prištevamo med najboljša njegova dela in zato ga radi in z veseljem priporočamo. Fajgelj.

Tedenski koledar.

Nedelja 19. aprila: 2. povelikonočna, evang. Jezus dobri pastir, Jan. 10. Leon IX. p. Pone - deljek 20. apr.: Viktor m. Torek 21. aprila: Anzelm šk. Sreda 22. apr.: Soter in Kaj m. m.

Četrtek 23. apr.: Vojteh šk. Petek 24. apr.: Jurij m. Sobota 25. apr.: Marka Evang. — Lunin spremin: Prvi krajec 20. ob 11 uri 45 m. zvečer. Solnce izide: 20. ob 5. uri 9 m.; zaide ob 6. uri 50 m.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. aprila.

(Ljubljanske mestne volitve.) V četrtek zvečer so imeli „Narodovci“ zopet volilen shod v „Narod - nem domu“, da so namestu kandidatov, ki so se odpovedali, postavili nove in sicer gg.: učitelja Jak. Dimnika, tovarnarja in trgovca Mallyja in gimn. profesorja dr. L. Požarja. — Shoda se je udeležilo tudi več konservativnih obrtnikov, ki so v ostrih besedah napadali slabo mestno gospodarstvo.

(Barvanje stolne cerkve.) Piše se nam: Stolna cerkev v Ljubljani dobi novo vnanjo obleko. Te dni stavijo odre za pleskarje, ki bodo prebarvali vse stene božjega hrama. Kakor čujemo, se omet ne bode odstranil, temveč barva pride kar na sedanjo staro podlago. — Ker se že od nekdaj zanimam za krasno stolico sv. Nikolaja, mi bodele gotovo opro - stili, gospod urednik, če si dovolim o nameravanem prenovljenji napraviti nekaj opazk. Površna prevlaka z barvo je zelo nestanovitna, posebno pa pri zgradbah, ki stoje brez varstva na prostem in so izpostavljene vsem vremenskim neizodam. Klasični zgled za to mojo trditev je stolna cerkev sama. Zadnjikrat so jo prebarvali (če se ne motim) l. 1882 in vsak se gotovo spominja, da je bila že par let pozneje vsa plamenasta, marogasta in neokusna! Delo je bilo skoraj zastoj. Tako se bode brez dvoma godilo tudi s sedaj nameravano prevlakom. Par let bode komaj preteklo, pa bode zid isto tako umazan, lisast, pisan, in spran, kakor je sedaj. Ogromni stroški za odre, za snaženje in za barvo ne bodo v nobenem razmerju z doseženim uspehom. Zato bi pa iz stro - kovnega in praktičnega stališča toplo priporočal, da bi se merodajni faktorji odločili barvati cerkev „al fresco“, to je, da bi se sedanji omet odstranil, barva pa novemu ometu primešala še poprej, kakor pride na steno. Tako barvanje je jedino trpežno, solidno in tej cerkvi primerno. Le oglejmo si lično in vab - ljivo fasado frančiškanske cerkve, kako bijeta vanjo dež in sneg, a vender je prav tako lepa, če ne še lepša, kakor je bila za onega časa, ko so jo na omenjeni način fresco pobarvali. In to je bilo še jedno leto poprej, kakor so slikali stolno cerkev! — Dobro mi je znano, da je presna slikarija dokaj dražja, kakor površno pleskanje — a vender menim, da bi pri prvi cerkvi naše škofije, ki krije toliko zgodovinskih znamenitosti in umetniških zakladov, pri božjem hramu, v katerem počivajo smrtno spanje naši vladiki, ne smeli priti v poštev materijelni po - misleki. Za trenotek bi bilo delo dražje, a v istini mnogo ceneje; dotični kapital bi bil investiran z velikimi obrestmi. — Ko bi se posrečilo, prenoviti našo stolno cerkev v označenem monumentalnem smislu, bi to iz srca oradostilo mene in z menoj vred vse mnogobrojne častilce veličastne naše stol - nice! Š.

(Resnicoljubni domžalski „Narodov“ dopisnik.) Iz Goričice pri Domžalah se nam piše: Strmeli smo, ko smo brali v „Narodu“ št. 82 o strašnem poboju na Goričici na velikonočni ponedeljek mej popolu - danksko službo božjo. Bog pomagaj, smo zdihnili! Ali je res mogoče, da se take laži in obrekovanja tiskajo v javni list? Domžalski dopisnik v „Narodu“ popisuje strašni pobj, katerega ni bilo. Pravi, da je curkoma tekla kri, da sta dva liberalca nevarno ranjena, jeden da ima lobanjo prebito, drugi pa, da ni upanja, da bi ozdravil. Da so oba nezvestna nesli v bližnjo hišo in da je vse to naš beneficijar Strupi povzročil, ker je ljudi nahujskal. Ta nesrečni dopisnik je napravil iz najmanjšega komarja največjo kamelo. Dogodek je ta-le: Na velikonočni ponedel - lje se je popoldne zaradi zaobljubljene procesije na Goričici zbralo gotovo čez štiri tisoč ljudi. — Umevno je, da niso mogli vsi v cerkev. Za precej visokim cerkvenim obzidjem so lahkomišljeni otroci in odrasleni mej službo božjo sekali pirhe in poma - ranče in delali velik hrup in vriš. Ker le ni hotelo biti miru, zakliče precej glasno nekdo izmed gasil - nega društva, ki je stalo zunaj tikoma cerkve: „Za - ženi že no kedo kak kamen onkraj zida, da bo ven - der jedenkrat tiho.“ Vžaljen zaradi velikega vriša onkraj zida in spodbujen od teh besedij, res zgrabi neki prav pošten mladenič, tudi član gasilnega dru - štva, pol opeke in jo vrže daleč čez zid igralcem

za strah, meneč, da tako daleč nihče ne stoji. A nesreča je hotela, da je zadel nekega fanta na glavo in ko je te pol opeke zdrnilo raz glave, je zadela nekega že priletnega moža in ga precej dobro opras - nila na čelo. Oba sta šla (niso ju nesli) k sosedo - vemu vodnjaku in sta si izmila rane in potem šla vsak na svoj dom. Skoraj nihče se za to ni zmenil in po dokončani službi božji se je začela pomikati procesija. Po srečno dovršeni krasni in dolgi procesiji, sem stopil pred cerkev, kar pride proti meni žandarm. vodja in mi začne pripovedovati, kaj se je zgodilo. Iščeva in iščeva človeške krvi, a nikjer no - benega sledu. Tedaj veste, da ni bilo hudega, ker sem jaz šele zdaj zvedel in tudi skoro nihče ni ve - del o tem. — Še tisti večer sta bila oba ranjenca dobre volje in drugi dan sta šla vsak na svoje delo. „Narodovci“ dopisnik pa laže čitateljem, da ima je - den lobanjo prebito, drugi pa, da ni upanja, da bi ozdravil. Ali ni to res peklenska zlobnost in to vse zaradi maščevanja nad g. Strupijem. — Kdo tedaj bujska ljudstvo? Mi pričakujemo od domžalske ob - čine, da prisili dotičnega dopisnika, da svoj zlobni dopis prekliče, nadajamo se pa tudi, da „Slovenski Narod“ stori svojo dolžnost. Župan mora varovati dobro ime svoje občine. Sramuje naj se pa dopis - nik, da na tako nesramen način blati svojo občino, in to je storil zdaj v teku dveh mesecev že v dru - gič. Prvič je namreč zagovarjal ptuje „maškare“, ki so na pepelnico divjale po Domžalah in res nekaj občanov nesrečnih storil. — Kako dolgo bo še to trajalo?

(Občinska volitev.) V Mokronogu je bil dne 28. marca županom izvoljen g. Jan. Dolenssek.

(Vojaška novica.) Včeraj je prišel iz Gradca 1. bataljon 27. c. in kr. pešpolka. Na kolodvoru ga je sprejel eksc. g. F. M. L. Hegedüs.

(Zidanje v Ljubljani.) L. 1895 so v okrožju ljubljanskega mesta postavili 19 novih poslopij, prizidali 16, povišali 2, popravili 278. Na mahu so sezidali 19 novih hiš.

(Iz Črne Vrha nad Polh. Gradcem.) dne 15. aprila. Letos smo imeli „belo nedeljo“ v pravem pomenu, posebno pa ponedeljek, kajti stric se - ver nam je pobelil „griče“ za ped debelo s sne - gom, ki smo ga pa po večjem že s poti spravili na troške solnčne gorkote. — Čuje se od več krajev, koder je lanski potres cerkve porušil, da so je za - čeli že podirati; pri nas moramo vsaj to leto ostati še pri stari podrtiji. Pač pa smo storili to zimo, kar smo mogli, namreč napravili dve velikanski apne - nici, katerih jedno bomo ta teden „zabili“, drugo pa o kresu. Razven tega prično po sv. Jurju „ce - glarji“ svoje delo, za kar imamo pripravljenih že nad 100 sežnjev drv. Le z vožnjo bo križ, ker je ni v celi fari jedne ravne poti, menda zato, kakor pravijo ljudje, ker se je vsako seme „prišlo“ ta - krat, ko je Bog hribe sejal. Toda z božjo pomočjo in z vztrajnostjo bo menda že šlo. — Gospod ar - hitekt Jeblinger nam je napravil sicer priprost, a jako praktičen obris za novo cerkev; toda proračun, glaseč se na 31.000 gld. in nekaj čez, nam dela preglavico. Zal, da jo ljudje na vsak način hočejo imeti na „griču“, kjer je sedanja, „ker se tako lepo okrog vidi“!

(Poroka.) Iz Metlike se nam poroča: Tukajšnji notar gospod Fr. Stajer se je v četrtek na Su - horji pri Metliki poročil z gđc. Matildo Božičevo, rojeno v Gorici.

(Iz Ribnice.) 17. aprila. Osepnice (koze) sicer ne nastopajo več tako javno, pač pa še vedno tiho - tapijo okrog — ljudje se bojé zaprtije. — Šole so še žalibog vedno zaprte na škodo naši mnogobrojni šolski mladeži, ker se vrhu tega tudi sem ter tje prikazuje otrokom nevarna davica. Kaj torej čudo, da letošnja umrljivost presega daleč 100 odstotkov umrljivost zadnjih let. Dela preveliko, delavcev premalo.

(Na znanje!) Ker mi iz raznih krajev priha - jajo častna naročila na posamezne glasove moje pre - zaslužnemu gospodu A. Foersterju poklonjene maše „Immaculata“, naznanjam vljudno, da radevolje iz - ročim dotične posamezne glasove tisku, ako se v teku 14 dni oglasi zadostno število naročnikov, ka - terim bi se le tiskovni in poštni stroški zaračunili. Naj mi torej častiti naročniki blagovolijo naznaniti, koliko posameznih glasov žele imeti. Gothard Rott, župnik v Stari cerkvi pri Kočevji.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 5. do 11. aprila je bilo 16 novorojenih, 15 jih je umrlo; med njimi 4 za je - tiko, 2 za vnetjem sopilnih organov, 1 vsled mrtvo - uda, 8 za različnimi boleznimi; za infekcijskimi

bolezni so oboleli, in sicer: 2 za ošpicami, 8 za škrlatino, 7 za vrtico.

(Nove smodke.) S 1. majnikom se bode po trafikah mesto dosedanjih kub po 6 kr. začela prodajati nova vrsta smodk z imenom »operas«, ki bodo tudi po 6 kr.

(Razpisane službe.) Služba nadučiteljeva v Loškem potoku. Prošnje do 10. maja c. kr. okraj. šol. svetu v Kočevju. — Služba učiteljice na dekliški šoli v Metliki. Prošnje do 10. maja c. kr. okr. šol. svetu v Črnomlju. — Mesto sodnijskega sluga v Kranju. Prošnje do 21. maja c. kr. dežel. sodišču v Ljubljani.

* * *

(Kanonično obiskovanje in birma v mariborski škofiji.) Mil. knezoškof bodo letos naslednje dni in v naslednjih župnijah delili zakrament sv. birme: I. V dekaniji Rogatec: dne 11. maja v Kostivnici, 12. pri Sv. Petru na Medvedovem Selu, 13. pri Sv. Emi, 14. pri Sv. Križu na Slatini, 16. pri Sv. Roku ob Sotli, 17. v Rogatecu, 18. pri Sv. Florijanu na Boču, 19. v Zitalah in 20. v Stopercab. — II. V dekaniji Jarenina: dne 25.ega v Jarenini, 26. pri Sv. Jakobu v Slov. Goricah, 28. v Svičini, 31. v St. Ilju v Slov. Gor., 2. junija pri Sv. Juriju ob Pesnici in 3. pri Spodnji Sv. Kungoti. Razun tega bodo dne 1. junija posvetili župnijsko cerkev Sv. Ilja v Slov. Gor. — III. V dekaniji Kozje: dne 7. junija v Podčetrtku, 8. v Olimju, 9. v Bučah, 10. v Polju, 11. pri Sv. Petru pri Sv. Gorami, dne 13. v Podsredi, 14. v Kozjem, 15. v Pilštanju, 16. na Prevorju, 17. pri Sv. Vidu na Planini, 18. na Planini in 19. v Dobjem. — IV. V dekaniji Marenberg: dne 28. junija v Marenbergu, 29. na Muti, 30. v Pernicah, 1. julija v Soboti, 2. pri Sv. Jerneju, 3. na Remšniku, 4. v Brezju in 5. pri Sv. Ožbaltu. — Na binkoštno nedeljo bodo pa mil. knezoškof, kakor vsako leto, birmali v stolni cerkvi v Mariboru.

* * *

(Goriške novice.) Dne 16. t. m. je sklical odbor slov. »Alozijevišča« izredni občni zbor. Zbralo se je kaci 40 čl. gg. duhovnikov. Res veliko je zanimanje za zavod. Občni zbor je sklenil vsprejemati v zavod več dijakov, ko doslej, toliko, kolikor dovoljuje prostor, plačujočih in revnih a pridnih in pa izročiti vodstvo zavoda čl. šolskim bratom v Strebersdorfu pri Danaju. S 1. septembrom bo napočila nova doba v razvoju prekornostnega nam zavoda. Bog ga blagoslovi!

(Iz Reke.) Od 8. t. m. ni več hrv. gimnazije v Reki, dne 20. aprila začne se podučavati že v novem veličastnem poslopju onkraj Rečine, visoko gori nad Sušakom. Madjaronske novine se veselijo, nad to krivično zmago madjarske ideje. Počasi ali dosledno vgnjezdil in vtrdil se je ptujec v Reki, bodočnosti najbolj nasprotujejo hrvaške šole in od strani jih je, kakor je že pred nekaj leti premestil podžupanijo reško v Ogulin. Sedanja hrvaška vlada se ve da vse popušča, saj ji je vse sveto, kar v Budapešti sklenejo. Na papirju sicer obstoji še »reški provizorij«, a Madjari gospodarijo tu po svoje, dokler ne pride dan, da porečejo, to je vse naše, ne samo Reka ampak celo »ogersko Primorje«, ker teko želijo, da bi se imenovalo. — Odstranjenje gimnazije je za reške Hrvate hud vdarec, tem bolj, ker je tako daleč iz mesta potisnjena. Znamenito je to, da je ravno tisti dan prestala gimnazija v Reki, ko je dr. Kršnjavi prestal biti predstojnik »bogoslovja i nastave«. — V cerkvi sv. Vida praznovala se bo od 30. t. m. do 3. maja slovesno šeststoletnica znamenitega čudeža, ko je namreč l. 1296. neki hudobni igravec zagnal kamen v križ, ter je iz Križanega privrela kri a hudobneža je zemlja požrla, — kakor neprestano izročanje spričuje. Tisti križ hrani se še dandanes v imenovani cerkvi na glavnem altarju. O tej priložnosti zadnji dan dojde tudi presvetli g. biskup v Reko, kjer bo ob enem birmal.

(V Opatiji) se je že pred več tedni sklenilo slovesno odkriti spomenik pokojnemu Schulerju, bivšemu ravnatelju »južne železnice«, ki je za povzdigo Opatije zelo zaslužen. Naprosili so nadvojvodinjo Stefanijo, da bi ona spomenik odkriti blagovolila. Obljubila je, ali hotela se je prej prepričati kakšen da je. Ko ga je videla, odklonila je to, zavoljo neke nedostojne ženske podobe na njem. Zavoljo tega bila je vsa slavnost preložena na nedoločeni čas, ker podoba je bilo treba odstraniti. To so storili in pozneje na tiho brez vsake slavnosti spominek postavili.

(Semnjl po Slovenskem od 20.—25. apr.) Na Kranjskem: 20. v Radečah, Leskovec pri Krškem; 21. v Novem mestu; 22. v Motniku; 24. v Loki, St. Jurju, Hotredežu, Planini, Radoljici (za živino), Črnem Vrhu in v Žužemberku; 25. na Bučki, Grosupljem, v Hotavljah, Kranju (konjski), Mozlju, v St. Jurju pri Svibnjem. — Na Slov. Stajerskem: 20. pri sv. Vidu pri Sv. Tilnu; 22. v Sevnici; 24. v Hčah, St. Jurju ob juž. žel. St. Jurju v Hrastovu, v St. Jurju (v Svičini), v Kanižu, Ptuj in na Laškem, v Zdobah, v soseski Pleterje; 25. v Kostivnici, v St. Jurju ob Tabru za živino in blago. — Na Koroškem: 23. v Milštatu; 24. v Guštaju in Blatogradu. — Na Primorskem: 20. v Turjaku; 20—26. v Vidmu; 23. v Tolminu; 24. v Komenju; 25. na Kviškem.

Društva.

(Zveza kranjskih posojilnic.) Kot ustanovnika sta pristopila pred gospoda Mat. Jeriha, kanonik v Novem Mestu in Mihael Tavčar, dekan v Žužemberku, vplačavši po petdeset goldinarjev. Preblagima gospodoma bodi tem potom izrečena najiskrenejša zahvala. — Kot podporni člani — z letno udnino 5 gld. na mesec — so pristopili prečast. gospodje: P. Urh, prošt v Novem Mestu; Janez Lesar, župnik v Pečah; Franc Wohinc, župnik v Križih pri Trziču; Martin Narobeiz Zapog in Rihard Franke, kanonik v Novem Mestu. — Mili Bog povrni stotero blagim podpornikom. Ni ga kmalu bolj blagega in bolj potrebnega dela, nego podpirati krščansko gospodarsko organizacijo našega ljudstva in je tako osvoboditi tujega gospodarskega jarma. Le s vobodno, gmotno, neodvisno ljudstvo je zmoglo in sposobno, boriti se značajno in dosledno za višje nadnatorne uzore v zasebnem in javnem življenju. — V raznih delih dežele snujejo se nove domače posojilnice. »Zveza« prevzema ustanovitev popolnoma brezplačno, tako da pri ustanovitvi ni drugih stroškov, nego malenkost za koleke. Na to opozarjamo vse domoljubne kroge, ki se zanimajo za naše domače posojilništvo.

(Clanipevskega zbora »Glasbene Matice«) moškega in ženskega, se tem potom opozarjajo, da se bode, v slučaju ugodnega vremena, skupno slikanje vršilo jutri, v nedeljo 19. t. m. točno ob 1/2. popoldne na dvorišču tukajšnjega gimnazijskega poslopja. Prosi se polnoštevilne in točne udeležbe.

(Redni občni zbor »katoliškega društva za delavke«) bode v nedeljo 19. t. m. ob 1/2. uri zvečer na Žabjeku št. 8. Vspored: 1. Nagovor predsednikov; 2. Poročilo o društvenem delovanju; 3. volitev novega odbora; 4. slučajnosti. — K obilni vdeležbi vabi odbor.

(Vincencijeva družba v Ljubljani) obhaja prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m. svoj društveni praznik v Marijanišču s službo božjo in skupnim sv. obhajilom zjutraj ob polu 7. uri. Občni zbor vrši se pa popoldne istega dne ob 6. uri v hiši »Katoliškega društva« na Turjaškem trgu št. 1. — K mnogoštevilni udeležbi vabijo se vljudno društveniki in drugi.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Slavna posojilnica v Vitanju 10 gld. za velikovsko šolo z obljubo, da kmalu postane pokroviteljica; slavna posojilnica v Marenbergu 10 gld.; rodoljubi v Kočevju 8 gld.; gospod Kavčič v Žalcu 17 gld., katere je nabral v Roblekovih gestilni povodom pogreba nepozabljivega Hausenbichlerja; gospod Božidar Dedič 9 gld. kot darilo mladega kmetijskega bralnega društva v Bočni; slavno vredništvo »Slovenskega Naroda« v Ljubljani po gospodu Jos. Nollju 374 gld. 59 kr. kot nabirek od 1. januarja do 31. marca 1895. — Bog povrni vsem rodoljubnim darovalcem in nabiralcem!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Narodno gospodarstvo.

Važna beseda o našem lesotrtvu.

Slovenci imamo po nekaterih krajih še jako važen gospodarski zaklad, košate gozde. Toda žal, da kakor marsikje, se je tudi tukaj ugnjezdil ošabni tujec s tem, da je večinoma si osvojil lesno trgovino. Ogerski židi so ona nadloga, ki se bogaté ob naših žuljih in pridelkih, s tem pa odtrgajo našim kmetom marsikaj grizljaj od ust. Bati se je celo, da dobé popolno nadvlado v tem, kar bi bil za naše kraje in ljudstvo prebritek udarec. Skrajni čas torej je, da se Slovenci in pošteni Nemci združimo v ta namen, da se iztrgamo židovskemu jarmu in oprostim naše lesotrtstvo židovskega vpliva.

Prilika se nam ponuja sedaj, ko bodo zidali železnico Velenje-Dravograd. Ta železnica je za nas jako važna v tem, da bode lahko potegnula mnogo lesa proti Trstu, med tem ko je sedaj ta vožnja bila predraga. Vzrok je nekaj daljina doli na Maribor in

proti Celju, nekaj pa znana draginja južne železnice. Prvej se bo odpomoglo s krajšo črto, drugej pa, ker bo nova železnica menda cenejša, za kar naj bi sploh vsi merodajni krogi skrbeli. Vsaj naj bi tudi slavna vlada skrbela za povzdigo trgovine v Trstu s tem, da bi olajšala promet vanj z manjšo voznino.

Severno Pohorje niže od Dravograda ima jako obilno gozdov. Na kolodvorih: Spodnji Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ribnica-Brezno in St. Lovrenc naloži se vsako leto obilne množine lesa, katero blago roma sedaj vse na Ogersko v roke židom. Le malo je menda že sedaj ondi poštenih krščanskih trgovcev, skoraj vse hoče zadržati tvrdka židovska, Hirschler & Comp., in mnoga druga židovska sodrga. Med njimi je dosta takih, pri katerih so naši kmetje in trgovci zgubili že marsikateri stotak. Skušal je tu in tam kateri naših priti do plačila s tožbo, pa prišel s tem le do spoznanja, da tudi ta pot na Ogerskem malo velja. Mislimo si torej lahko nezaupnost naših kmetov in trgovcev, s katero gledajo v tej zadevi ogerskim trgovcem v lice.

Temu židovskemu vplivu nasproti se je pred par leti osnovalo društvo lesnih trgovcev, katero konkurira s prej imenovano tvrdko. Spoznali pa so naši trgovci v tej borbi kmalu, kako simpatizujejo z židi na Ogerskem vlada in železniška vodstva. Dovolila se je ob nekih določenih črtah našemu društvu »refakcija«, t. j. popust pri vožnji na železnici ob koncu leta, ako se je določeno število vagonov spravilo. Ta »refakcija« pa se je dovolila le za nekatere kraje in železnice, za nekatere pa ne, kateri vzrok si lahko mislimo. Kjer se blago lažje speča, ondi hoče vsekako gospodariti žid, naj velja kar hoče. In da mu v tem gre vse na roko, mislimo si lahko njegov velikanski vpliv na Ogerskem. Vsled tega lahko imenujemo podvzetno naše društvo nekakim boriteljem, kateri se v imenu celega okrožja poganja za blagostan ljudstva nasproti židovskim oderuhom.

Da bi bilo temu v bodoče bolje, ne smemo Slovenci združeni s poštenimi Nemci držati rok križem. Železnica Velenje-Dravograd naj nam odpre novo pot za naše izdelke. Da bi pa s tem korakom ne prišli z dežja pod kap, treba da se oglašé tržaški trgovci — zlasti Slovenci, kateri imajo že davne zveze do Celja in v Savinjsko dolino, da razširijo svojo trgovino po prej imenovanej progi pod Pohorjem.

Poskušnje te so se že večkrat storile, ali je bilo poleg imenovane velike zapreke še dosta manjših. Tako se govori tukaj, da tržaški trgovci napravijo pri izbiranju lesa sila izvrzkov. Majhna razpoklina, »krajincesta« deska (katera ima ogel prikrajšan), celo vejasta deska, vse se baje izvrže. Vendar mislimo, da vsemu temu ni tako, kakor se govori pri nas. Mogoče da je ta pojedini naš trgovec, ki je delal poskušnjo na Trst, zašel med one ptičke, katerih se v nobeni kupčiji ne manjka, med goljufe. Tak že najde izgovore za svoj slabi namen, še v jajcu našel bi dlako.

Vsaj vemo, da med kulantnimi trgovci se manjše hibe na blagu spregledujejo; vsaj so se najbrž na pošiljanju storile. Da bi pa katero drevo brez vej vzraslo, tega še nismo videli in slišali. Sploh mislimo ob Pohorju, da je v Trstu in okolici med morebitnimi »ptiči« tudi dosta trgovcev poštenjakov, katere vabimo stopiti z našimi v trgovinsko zvezo.

Ali začeti bi morali oni, zategadelj, ker v Trstu ima les drugačno mero, nego je naša za Ogersko. V Trstu velja še vedno laška »cola« (palec), zaznamovan s " (dvema vejicama). Ta pa je nekaj širji od palca avstrijske mere, tako da v desetih laških »colah« prinese naših najmanjst.

To vse je nam treba premisliti prej, predno se blago pripravlja, da ne bi bilo iz tega vzroka izvrženo. Dalje je po nekom navada, da je deska spredaj in zadek enako široka. V Podravji velja deski mera spredaj za palec širja, nego zadek, zato ker ima tudi vsako deblo po naravi enako mero. Če je kak trgovec jako strog na tem, on toraj meri desko na sredini.

To so toraj različenosti v lesni trgovini glede mere izdelkov, kar vse treba prej premisliti in računati. Da ne bi v tem bilo kake zmešnjave ali zapreke, svetujemo tržaškim kupcem (ako se zanimajo zato) nam natanko določiti mero po decimalnej novej meri.

Enako z jelovim (mehkim) lesom oživila se bi v zvezi s Trstom kupčija s trdim lesom, posebno z bukovim. Na Pohorju so še lepi bukov gozdi,

kateri so se dozda le v oglje spravljani spečevali v trgovini. Kakor smo slišali, pa je ob jadranskih pristaniščih živahna trgovina z bukovimi (in tudi družimi iz trdega lesa) izdelki, n. pr. tankimi deščicami (fornirjem), deskami in palicami (latami).

Vsega tega bi se na Pohorju lahko mnogo pripravilo, samo da bi naši kmetje in trgovci vedeli kam z izdelki! Gotovo je, da zveza naša s Trstom v lesni trgovini je velikega pomena v gospodarskem obziru, upamo tudi, da se ta prej ali slej sklene. Samo nekaj želimo in prosimo: Da nas ne bi tukaj, kakor povsod drugje, prehitel ptujec in se zraven okoristil, storimo ta prvi korak Slovenci s tem, da seznanimo naše trgovce in kmete s tržaškimi slovenskimi trgovci. V ta namen prosimo, naj blagovolijo le ti se oglasiti s tem, da naznanijo svoje adrese pri našem lesotrznem društvu, oziroma njega načelniku gosp. Bernardiju, lesotrcu v Spodnjem Dravogradu (Unterdrauburg). Tukaj bi lahko bil začetek toliko potrebne zveze, katera utegne postati vevlažna na obe strani.

Trgovci tržaški naj so prepričani, da imajo opraviti z možmi pošteni, kateri le žele, da se jim ta čednost v enakej meri vrača. Pohorski.

Telegrami.

Dunaj, 18. aprila. Nasproti poročilom iz Budimpešte, da namerava odstopiti vojni minister Krieghammer, izjavlja „Fremdenblatt“, da o tej zadevi še ni nič znanega. Res je le, da se poda Krieghammer na odpust iz zdravstvenih oziror.

Dunaj, 18. aprila. Cesar Viljem je daroval za mestne uboge 15.000 mark in poleg tega večje svote raznim dobrodelnim društvom.

Trst, 18. aprila. Rumunski kralj je došel včeraj zvečer ob 7. uri s posebnim vlakom iz Pulja. Na kolodvoru ga je pozdravil ces. namestnik, policijski ravnatelj, župan in rumunski konzul.

Budimpešta, 18. aprila. V včerajšnji seji poslanske zbornice je izjavil finančni minister Lukacs nasproti trditvi posl. Horvatha, češ da se uradni avstrijski krogi udeležujejo boja zoper Ogersko, da mora temu najodločneje ugovarjati, tembolj, ker se napadajo osebe, ki se ne morejo same zagovarjati, in ker ve, da so popolno nedolžne. Nasproti posl. Ugronu, ki je grajal vlado, da trdovratno molči o razpravah kvotne deputacije, je odgovoril minister, da ne more objaviti na pol rešenih vprašanj, kar bi le še bolj oviralo nadaljno posvetovanje.

Rim, 18. aprila. „Agencia Stefani“ poroča: „Papež je odzval nuncija Agliardija z Dunaja v Rim, da ga odpošlje kot izvanrednega poslanika v Moskvo povodom cesarjevega kronanja. Nuncij se vrne potem zopet na Dunaj in prejme v mesecu juniju kardinalske insignije iz rok avstrijskega cesarja.

Madrid, 18. aprila. Volilci madridski so vložili ugovore proti zadnjim volitvam v glavnem mestu. V Aguladi in Barceloni so se pojavili veliki izgredi. Prodajalnice so se morale zapreti, javne oblasti je moralo strahiti orožništvo.

London, 18. aprila. „Times“ se poroča iz Suakima 16. t. m.: Derviši so v zvezi z Arabci napadli včeraj egiptske čete pod vodstvom Digmovim, ki so pa odbili napad. Derviši so izgubili 90, Egipčani pa 10 mož.

Captown, 18. aprila. Po poročilu katoliškega misijonarja Prestage je 10.000 ob-

oroženih Matabelov zasedlo Mangaenski predor. Položaj je postal zelo kritičen.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vrbiranje bolečih telesnih delov
antirheumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenice 25 kr. 125 (50-9) 5

Prezgodnjemu ukončanju (raztrganju) perila je največkrat milo vzrok, ker stori perilo radi imajočih ostrih snovij priko ali pa ima v sebi premalo razkrajajoče snovi za odpravo nesnage. Takemu slabemu milu pridejati se mora soda, vodeno steklo itd., katere stvari pa škodujejo tkanemu ali vezanemu blagu, ali pa si pomagajo s škodljivim pretiranim drgnjenjem, s katerim se poleg ukončavanja blaga nesnaga niti ne odpravi, marveč še poveča.

Dobro milo mora biti prosto ostrih snovij ter mora nalahkoma razkrajati nesnago tako, da se odpravi ista s prav rahlim drgnjenjem. V tem pogledu je nedosagljivo **Schlichtovo patentovano milo z znamko „labud“** in **Schlichtovo milo z znamko „ključ“**. — Prvo imenovano je najboljše **kalijevo milo**, drugo pa **jedernato milo**. Oboje pa je povsod dobiti. 277 4-1

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravijo motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

To kislico zdravniki posebno priporočajo za popolno domače zdravljenje, zlasti pa tudi za **predzdravljenje** za toplote Karlovi vuri, (VI.) Marijine in Franciškeve kopeli. 10 17

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:

V deželni bolnišnici v Vodmatu:

13. aprila. Bizjan Valentin, samski ubožec, 78 let, ostarelost.

14. aprila. Pleskovič Jožef, ubožec, vdovec, 62 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
17	9. zvečer	739.4	6.0	sl. jvzh.	del. jasno	
18	7. jutraj	740.0	2.4	sl. vzh.	soparno oblačno	0.0
	2. popol.	739.1	13.0	sr. svzh.		

Srednja včerajšnja temperatura 6.3° in za 3.7° pod normalom.

Poslano.

Uredništvu „Delavca“ na Dunaju.

V številki 9. Vašega lista z dné 20. p. m. očitata našemu župniku g. L. Bergant-u oduševstvo in episuje, kako je neusmiljeno z lastno roko pobral nekemu revežu zadnje krajcarje iz žepa za pogreb njegove žene.

Resnici na ljubo bodi povedano, da tukaj ne vé n-hče o tem dogodku, pač pa vemo nasprotno, da naš čast. g. župnik krščansko usmiljenost proti revežem dejanski izkazuje in da je on sploh mož, s katerim v cerkvenih, kakor tudi v posvetnih zadevah prav lahko shajamo.

Pozivljamo toraj uradništvo „Delavca“, da naznani ime onega nesrečnega, kateremu se je opisano prigodilo, drugače je smatrati njegovo poročilo zlobnim obrekovanjem, ki nam ob jednem kaže, koliko verodostojnosti gré sploh temu listu.

Občinski odbor dolenje-logaški,
dné 15. aprila 1896.

Ivan Siherl,
Josip Smole,
Adolf Mulley,
Martin Petrič,
Tomo Tollazzi,
Fran Majdič,

Anton De Gleria,
Fran Grdadovnik,
Fran Kobal,
Ivan Mihevc,
Josip Gostiša,
Ivan Modic.

Proda se 294 3-1

hiša

v dobrem stanu z dvoriščem in vrtom iz proste roke, št. 6 za starim streliščem ali lončarsko stezo. Več poizvé se pri lastniku ravno tam.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem preselil za časa popravljanja hiše svojo

špecerijsko prodajalnico

v barako

prejšnji prodajalnici moji ravno nasproti na Sv. Jakoba trgu

301 1-1

Alojzij Lenček.

Koverta s firmo

in
vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Zarezna strešna opeka

prešana strešna zarezna opeka (marseljska) in navadne oblike se stroji delana strešna opeka je po znižanih cenah vedno na prodaji v tovarni

Knez & Supančič

Ljubljana.

295 14-1

303 1-1



Ivana Leskovic javlja v svojem in imenu vseh svojcev sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Bog Vsemogočni poklical k Sebi nepozabljivo, iskreno ljubljeno mater, oziroma taščo, babico in prababico, blagorodno gospo

Marijo Leskovic

udova po c. kr. poštarju

danes, dné 17. aprila, popoldne ob 4^{1/4} uri po kratki mučni bolezni prevideno s sv. zakramenti za umirajoče v 75. letu starosti.

Pogreb bo v nedeljo, dné 19. aprila, popoldne ob 4. uri.

Predrago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Idriji, dné 17. aprila 1896.

Venci se hvaležno odklanjajo.



(241 15-4)

Izvrstne
c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronosperi

inženirja Živica, katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke uporabe pri vsakem obdelovanju trtja itd., akoravno so jako zboljšane, prodajamo po dosedanjih nizkih cenah.

Živio in drugovi v Trstu.

Razpošiljamo škropilnice tudi s posodami nove vrste. Obrazce s cenikom dopošiljamo radovoljno franco.

Izdelujemo tudi **razprašilnice za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice** itd.

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!



IG. HELLER na Dunaju

29 2 II/2 Praterstrasse 49 208 20-4

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

3 zlate
15 srebrnih
kolajn.
12 častnih in
priznanih
diplom.

249 8-8

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

restitucijski fluid

c. in kr. priv. osnaževalna voda za konje.

Cena 1 steklenice 1 glđ. 40 kr. a. v.

Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih; v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim učinkom v krepitev pred in po dije trajajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrplosti kit itd., in usposablja konja za urno tekanje.

O. in k. avstro-ogerski
dvorni založnik.

Paziti je na
varstv. znamko in
zahtevati le
Kwizdov
restitucijski
fluid.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
v Kerneburgu pri Dunaji.

330 24-20 1.

Varstvena
znamka.

Kr. rumunski dvorni
založnik.

Dobiva se v vseh
lekarnah
in
drogerijah
avstro-ogerske
dežele.

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža, je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo od 28—31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, kostnico, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper razne kožne in ženske bolezni. Na razpolago so basini in porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tuje, društvene dvorane, sobane za igre. V bližini so senčnati sprehodi in igrišča. Dobra restavracija in z nizkimi cenami je v hiši.

Kopališka doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

281 7—1

topliško oskrbnništvo.

V plodovito nalaganje glavnice

priporočljiva so

4% kronina zastavna pisma avstr. osrednje zemljiške kreditne banke.

Na zastavna pisma osrednje zemljiško-kreditne banke morejo se postavno naložiti pupilarni denarji, ustanovne svote, in depoziti, vojaški službeni denarji in kavoje za poroke. Vrh varnosti so ta pisma oproščena vsakega dohodninskega davka.

Menjalnična delniška družba „MERCUR“,
I., Wollzeile, Dunaj, Mariahilferstr. 74 B.

Deželni slatinski kisl vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša osvežilna namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo za obolele prebavne organe.

Razpošilja kopeliščno oskrbnništvo v Roguški Slatini na Štajerskem. 223 20-5

Dobl se v vseh specijalnih prodajalnicah. V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

J. Bendik-ova

v št. Valentinu na Nižavstrijskem



maščoba za mazanje in likanje

je najboljšo sredstvo za ohranjanje usnja

in se dobiva v Ljubljani le pri trdku

Karol Weber v Špitalskih ulicah.

Pred ponarejanji svari se št. občinstvo. 112 25—6

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini in št. občinstvu z mesta in na deželi javljam najljubše, da sem po potresu 15. aprila opustil prodajalnice v Gledališki ulici v Ljubljani, ter imam od sedaj glavno zalogo 336 52—49

najraznovrstnejših klobukov



cilindrov, čepic, slamnikov itd.

samo

na Starem trgu

(pod Traško) št. 1

poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob enem v obilo nakupovanje zagotavlja joče dobro blago po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani,

Stari trg, št. 1.

Najboljše sredstvo proti stenicoam, bolham, kuhinjskemu mrčesju, moljem, zajedalkam domačih živalij.



„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot nobeno drugo

sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi najbolj poznato ter uporabljeno. Njega znaki so: 1. započetena steklenica, 2. ime „Zacherlin“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Uradniško konsumno društvo,	Mihail Kastner,	Karol Planinšek,
Ivan Fabian,	J. Klauer,	Jernej Reitz,
Karol J. Holzer,	Josip Kordin,	A. Scharabon,
Ivan Jebačnik,	Anton Krisper,	IV. Ev. Wutscherja
Anton Ječminek,	Peter Lassenik,	nasl. V. Seifert,
Jeglič & Leskovic,	Mihaela Lavriča	Ivan Luckmann-a
G. Karinger,	nasl. F. Grošelj,	nasl. A. Stacul,
J. Kastner,	Alojzij Lenček,	M. E. Supan,
	Ivan Perdan,	Franc Terdina,

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Rače, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu in Cirknici. 225 15—4

Sidro Liniment. Capsici comp.

18—9 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznane izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posredno po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-38

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna

pri zlatem levu v Pragi.



Dr. Rose balzam

za želoce

iz lekarne 47 26—7

B. FRAGNER v Pragi

je vže nad 30 let splošno znano domače sredstvo, katero pospešuje slast in prebavljenje ter odvrta počasi in lahkonno.

Opomin! Vsi deli zaveja imajo poleg odtisnjene oblastvene potrjene varstveno znamko.

Glavna zaloga

Lekarna B. Fragner „pri črnem orlu“ v Pragi,

Mala stran, na vogalu Spernerjeve ulice.

Velika steklenica veča 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. — Razpošiljanje sleherni dan.

Zaloga v vseh avstro-ogerskih lekarnah.

Najnižja cena. 211



Najnovije

klobuke

za 235 15—7

gospode in dečke

iz klobučine

priporoča velespoštovanjem

C. J. Hamann

v Ljubljani, Glavni trg št. 8.

Najnižja cena. 211

Primerna

Najboljše ure po najnižjih cenah.

266 5

Popravi la zanesljivo pod jamstvom.

Velika zaloga

Styria-koles

in raznovrstnih drugih zistemov.

Mehanična delavnica za svako popravilo, vse po najnižjih cenah.

V obilni nakup se uljudno priporoča in prijazno vabi

Fr. Čuden, urar v Ljubljani, Mestni trg, nasproti rotovžu.

birmanska darila.



Cement, železniške šine, traverze,

264 5

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje stro-pov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino
Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

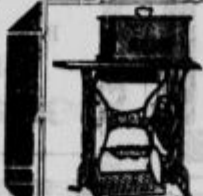
Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomo in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigori (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarški mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najfinišnih oblik.



IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastojni pristojev za vozarenje.
in franko.



HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
sv. Petra cesta št. 17.
priporoča preč. duhovščini v celoti svojo zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzjevišča
priporoča se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najnatančnejše izdelovanje
**monštrano, oiborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev itd.**
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 4, Ljubljana
se priporoča preč. duhovščini za izde-
lovanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznato natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten),
slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporoča prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gl. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Avstro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvite in med priporoča
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališčne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporoča v najnatančnejše izvrševanje
vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7. II. dvorišče
Stol
iz trdega lesa, poliran v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.



BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno
stroko vetačajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatih barv v ploščevinastih pušicah.
Največja zaloga karbolina, maslobo za
konjska kopita in usnje.

Pečar **IVAN URAN** Pečar
Ljubljana, Gradlišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporoča p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
njih stroko
priporočata lepo svojo
zalogo
lončenih pečij, štedilnikov
trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani v Židovski ulici,
zastopnik g. Kališ na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar
v Ljubljani
Vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporoča svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.



Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjavo
v Ljubljani, Semeršče (za vodo)
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Zaloga rezilnega orodja
in kirurških instrumentov.
Ljubljana Stari trg 6. **Alojzij Vanino** Ljubljana Stari trg 6.
priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu nože, škarje, britve
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franjo Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključke iz aluminija. Posebej
se priporoča v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombovanja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik **A. Paichel**
poleg čevljarkega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadstr.

FRANC PAVŠNER krojač v Ljubljani,
Valvarorjev trg 4
se priporoča preč. duhovščini in sl. obč-
instvu v naročila na duhovniško in ci-
vilno obleko po poljubnem kroju. Zago-
tavlja jo trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporoča v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vóz in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitur,
divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni. — Ponudi se tudi v tapeti-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi špalira. Osobito se priporoča za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporoča
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.



FR. TOMEČ
pozlata v Ljubljani, Streliške ulice št. 14
se priporoča preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svetnikov itd. za-
gotavljajoč trpežno, natančno delo in nizko ceno.

Alojzij Erjavce pr. Zor
čevljar — Ljubljana, čevljarke ulice 3
se priporoča prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpreprostejšega
do najfinišnega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

JANEZ DOGAN
mlazarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj itd.**
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blaga.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
a gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz voljbo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporoča
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela.
Vizitnice
v poljudni obliki priporoča
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moko
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji,
domača potica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
roča se za naročila ob primoljaj, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

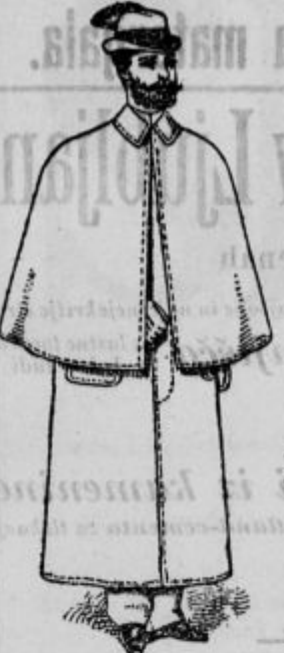
Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Lapponi-j. g. lekarnarju **G. PICCOLI**-ju
v Ljubljani prirčno zahvalo za do-
poslane Jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi slaviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.





**Spomladanske
obleke,**
*površnike, nepremočljive
haveloke* 289 10-2
za gospode in dečke kakor tudi
za gospé in deklíce
iz pristne velblodje dlake ali pravega tirol-
skega lodna priporočata v največji izberi

Eričar & Mejač,
Ljubljana, Slonove ulice 9.
Ilustr. ceniki razpošiljajo se franco in zastoj.



„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, I., Giselastrasse 1
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
v hiši društva. št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1894 kron 138,416.475—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1894 25,319.668—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) 304,342.593—
Mej letom 1894 je društvo izdalo 9233 polie z glavnic 78,736.000—
Prospecte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani
469 (12-9) pri
Gvidonu Zeschko-tu,
Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Domača tvrdka
Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte** itd.
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.
Predstite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štva in potujočih agentov.
Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-8
Imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Kranjska stavbinska družba.

Podpisani upravni svet dá uljudno na vednost, da je po
temeljiti reorganizaciji in zdatnem pomnoženju tehničnega in
administrativnega vodstva pri stavbin ki družbi službo umrlega
ravnatelja g. Maksa Krennerja podelil svojemu s temeljitim
strokovnim znanjem se odlikujočemu, osobito vsled osebnega
vodstva gradnje impozantne finančne in poštne palače v Trstu
tudi tukaj poznatemu **arhitektu** gosp. **Rudolfu Göbel-u**;
upravni svet si je pa tudi pridobil stavbinskega mojstra in vo-
ditelja gosp. **Fr. Kaudelo**, kateri je mnogo let v enaki last-
nosti služboval z najboljšim uspehom pri sloviti stavbinski družbi
Union na Dunaju.

Ker pa tudi arhitekt in stavbinski mojster gosp. **Anton
Wolf** še nadalje ostane kot izvrstna moč v našem tehničnem
zavodu, domneva si podpisani upravni svet, da je storil z zjedinje-
njem teh izvrstnih mejsebojno dopolnjujočih se voditeljstvenih močij
vse, da more zadostiti najsmelejšim zahtevam in željam glede
prevzetja in izvršitve vsakovrstnih stavb bodisi v Ljubljani
ali drugodi ter postreči najboljše, najcenejše in najvestnejše v
vsakem oziru.

V Ljubljani, dné 10. aprila 1896.

Upravni svet
kranjske stavbinske družbe.

292 4-2

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

Franc Stupica
trgovina z železnino 228 6-6
v Ljubljani, Marije Terezije cesta 1
priporoča svojo veliko zalogo
traverz, železniških šin, roman- in portlant - ce-
menta, štorij za obijanje, vsakovrstnega železa
za vezi, štedilnikov, in sploh vseh k stavbam po-
trebnih reči po jako znižanih cenah.

Št. 388.

Razpis.

Vsled sklepa občinskega odbora z dné 1. aprila t. l. se razpiše za
mestno hranilnico v Kranju

služba tajnika

z letno plačo 960 gld. proti kavčiji v enakem znesku.

Prosilci naj svoje prošnje z dokazili o znanji potrebnega knjigovodstva,
slovenskega in nemškega jezika, potem o starosti in o dosedanjem službo-
vanji vložé

do 26. aprila t. l.

pri podpisanem županstvu. 257 3-3

Mestno županstvo v Kranju
dné 2. aprila 1896.

Št. 9567. 276 3-3

Volitveni razpis.

V zmislu § 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto
Ljubljano se daje na znanje, da se bodo letošnje

dopolnilne volitve občinskega sveta
vršile kakor običajno v mestni dvorani, in da bode volil:

dné 20. aprila III. volilni razred,
dné 22. aprila II. volilni razred,
dné 24. aprila I. volilni razred,
vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Ako bode treba ožje volitve, vršila se bode dan po prvi volitvi, to
je dné 21., oziroma dné 23. in 25. aprila, tudi od 8. do 12. ure dopoldne v
mestni dvorani.

Izstopijo letos iz občinskega sveta nastopni gospodje občinski sve-
tovalci:

a) od III. volilnega razreda: **Doleneo Oroslov, Hafner Ivan, Kalan Andrej, Valentinčič Ignacij, Zabukovec Jakob;**

b) od II. volilnega razreda: **Hrásky Ivan Vladimir, dr. Tavčar Ivan, vitez pl. Zitterer Matija;**

c) od I. volilnega razreda: **dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol, Petričič Vaso.**

Voliti bo torej III. volilnemu razredu pet, II. tri in I. pa dva člana
občinskega sveta.

V Ljubljani, dné 18. marca 1896.

Župan: GRASSELLI s. r.

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,
urar, 105 24-6
na Dunajski cesti v Ljubljani,
priporoča svojo
zalogo vseh vrst
žepnih ur
v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu
ravno tako tudi
**nihalnih, stenskih
in budilnih ur**
in le dobre do najfinejših kakovosti po naj-
nižjih cenah.
Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in bu-
dilnih ur se vedno v zalogi.
Poprave se dobro in solidno izvršujejo.



Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.



Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Kenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 16

(35 10-10)

Zaspanje izključeno!

Anker - budilnica s
po noči svetečo se ka-
zalno ploščo in večno
pratiklo gld. 2-75.

Salon - budilnica, sti-
rioglat, 25 cm. visoka,
pozlačena in gravirana,
bije četrti in pol ure
gld. 7-.

Remont. iz jekla za
gospode in gospé
gld. 4-., s trojnim
okrovom gld. 6-.

Remont. iz prist-
nega tulla-srebra
za gospode in gospé
z zlato vloga gld. 9-.,
s trojnim okrovom gld.
11-., s koledarjem in
meseč. kazalom gld. 15-.

Remont. iz 14 kar.
zlata za gospé
gld. 12-., s trojnim
okrovom gld. 18-.

Anker-remont., zlata,
za gospode brez okrova
gld. 25-., s trojnim
okrovom gld. 35-.

Ure z nihalom po ce-
nilniku.

Zakonski prstani, iz-
virni, iz 14 kar. zlata,
komad gld. 5-., ma-
sivni gld. 7-.

Najtežavnejše po-
prave okraskov in
raznih ur se vspre-
jemljejo in točno iz-
vršujejo. — Ostanki
zlata in srebra vsprej-
mejo se mesto plačila.

Prečast. duhovščini po-
šilja brez povzeta; plača
po dogovoru.

Ilustr. cenilniki zastoj
in franko.

Emil Mayer,

c. kr. trg. sodno zabe-
ležena trdka

na Dunaju I.,

Schottenring 33/c.

Velika zaloga stavbinskega materijala.

F. P. VIDIC & Comp. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah

Zarezane strešnike (Strangfalzriegel), najboljše in najceneje kritje streh.

Lončene peči in štedilna ognjišča iz lastne tovarne, kakor tudi

Česke peči.

Nastavke za dimnike in

(Steinzeug) za vodovode, stranišča itd. **cevi iz kamenine.**

Šamotne ali mozaik plošče in plošče iz Portland-cementa za tlakanje

Roman-Cement.

Portland-Cement iz tovarne na Dorjem.

Ognju protivno opeko in plošče.

Strešno lepnico (Dachpappe) ter vse v stavbino stroko spadajoče predmete.

Trstne storje in karbolinej.

Najnižje cene.

(265) (30-5)

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Z 8 slikami.

Uredil in založil

Matija Prelesnik.

V Ljubljani 1896.

6. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.
Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Na prodaj je po nizki ceni

jednonadstropna hiša

v Škofji Loki

v predmestji Studenec šte. 15.

hlev in ograjen vrt. — Hiša je pripravna za kmetijstvo, rokodelstvo in gostilno. Natančnejše pové posestnica Marija Sink v veliki trafiki v Škofji Loki. 290 2-2

Otvoritev Dav. Rovšek-a.

Dovoljujem si slavnemu občinstvu, vsem sl. društvom, dijakom itd. naznanjati, da sem s 6. aprilom t. l. otvoril svoj popolnoma novi fotografski atelijé v Kolodvorski ulici št. 34 (na vrtu kamnoseka Vodnika)

Prva domača
narodna
fotogr. trdka.

Atelijé je popolnoma opremljen z najnovejšimi v fotografsko stroko spadajočimi pripravami in dekoracijami. Na razpolago so tudi sobe za vsprejem in toaleta.

Svoje vže bogate skušnje v tej stroki spopolnil sem še na c. kr. učilišču za fotografijo na Dunaju, tako da bodem zamogel slav. občinstvu postreči razum z navadnimi slikami tudi z vsemi drugimi najnovejšimi izdelki, tako: s fotografijami v raznih barvah na steklo, porcelan, platno, svilo, les itd., v platin- in pigment-tisku. Izvrševal bodem tudi vsakovrstne reprodukcije in povečanje slik do naravne velikosti.

Priporočam se za obilen obisk in za podpiranje prve narodne fotografske trdke, z zaupanjem, da me bode slav. občinstvo kot začetnika gotovo podpiralo, zagotavljam, da bodem vse, tudi najsmelejše zahteve točno in solidno izvršil.



(260) (3)

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-8

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij ali v popraviljanja, prenavljanja, dozidavanja ali povečavanja starih poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovnjsko izvršitev z uporabo dobrega materijala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvršnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stavbenega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in preračuni na željo točno.

Dunajska borza.

Dné 17. aprila.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 10 "
Avstrijska zlata renta 4%	122 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 30 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 80 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	983 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	359 " 50 "
London vista	120 " 20 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 77 1/2 "
20 mark	11 " 74 "
20 frankov (napoleonidor)	9 " 55 "
Italijanski bankovci	44 " 15 "
C. kr. cekini	5 " 67 "

Dné 17. aprila.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	149 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " — "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	140 " — "
Dunavske vravnave srečke 5%	127 " — "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " 35 "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 20 "
Priporitetne obveznice državne železnice	221 " 75 "
" južne železnice 3%	166 " — "
" južne železnice 5%	129 " 50 "
" dolenskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	139 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 30 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 75 "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	71 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 " — "
Akcije Ferdinandove železn., 1000 gl. st. v.	3400 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	444 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	95 " 50 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	65 " — "
Montanska družba avstr. plan.	84 " 20 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	162 " — "
Papirnih rubljev 100	126 " 87 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
srebrstovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.